داهاتی نەوتی حەوت مانگی سەرەتای ٢٠٢١ی عێراق

٢٠٢١/٨/١

شیکردنەوەی یادگار سدیق گەڵاڵی

لەماوەی ٧ مانگی ڕابوردوودا داهاتی نەوتی عێراق بەبێ نەوتی هەرێمی کوردستان بریتی بووە لە ٣٩ ملیار و ٦٨٨ ملیۆن دۆلار وەهەر لەو ماوەیەدا داهاتی ٢٥٠ هەزار نەوتی هەرێم کە دەبێت ڕادەستی سۆمۆی بکات و لە بوجەی هەرێم دەبڕدرێت بریتیە لە ٣ ملیار و ٣٣٧ ملیۆن دۆلار(نرخی نەوتی کەرکوک بۆ نەوتی هەرێم ئەژمارکراوە، چونکە یەک کوالێتییە لە بەندەری جیهان). بەیەکەوە داهاتی نەوت دەکاتە ٤٣ ملیار و ٢٦ ملیۆن دۆلار وئەم پرە بەدینار دەکاتە ٦٣ ترلیۆن و ٣٨٨ ملیار دینار. بەتەنها جگە لە داهاتی نانەوتی ڕێژەی ٤٨٪ ی خەرجی بوجەی ٢٠٢١ی دابینکردووە.

هەرێم لە ڕێی لێبڕینی داهاتی ٢٥٠ هەزار بەرمیلی ڕۆژانەوە بەنرخی سۆمۆ لەو داهاتە نەوتییەی عێراق بە ڕێژەی ٧.٧٥٪ بەشدارە.

لەم خشتانەی خوارەوە بڕی هەناردەوە نرخی نەوت و داهاتی مانگانەی عێراق لە گەڵ داهاتی ئەویرەی کەلەبوجەی هەرێم دەبڕدرێت بەپێی یاسای بوجەی ساڵی ٢٠٢١ (داهاتی ٢٥٠ هەزار بەرمیلی ڕۆژانە بەنرخی سۆمۆ) روونکراوەتەوە. زانیارییەکان لە کۆمپانیای بەبازاڕکردنی نەوتی عێراق (سۆمۆ) وەرگیراوە.

هەناردەو داهاتی نەوتی عێراق بە دۆلار

٢٠٢١	کۆی هەناردەی مانگانە	کۆی داهاتی مانگانە	نرخی بەرمیلێک نەوت
کانوونی دووەم	88,922,697.00	4,765,000,467.77	53.586
شوبات	82,877,757.00	5,013,013,969.82	60.487
ئازار	91,311,929.00	5,786,536,232.94	63.371
نیسان	88,398,319.00	5,549,517,235.88	62.779
ئایار	89,881,268.00	5,917,932,792.99	65.842
حوزەیران	86,765,589.00	6,143,106,713.41	70.801
تەموز	90,467,794.00	6,513,792,969.87	72.001
کۆی ٧ مانگ	618,625,353.00	39,688,900,382.68	

داهاتی ٢٥٠ هەزار بەرمیلی هەرێم

٢٠٢١	بەرهەمی ڕۆژانە	بەرهەمی مانگانە	نرخی نەوتی کەرکوک	داهات
کانوونی دووەم	250,000	7,750,000	53.204	412,331,000.000
شوبات	250,000	7,000,000	56.330	394,310,000.000
ئازار	250,000	7,750,000	63.375	491,156,250.000
نیسان	250,000	7,500,000	61.673	462,547,500.000
ئایار	250,000	7,750,000	65.130	504,757,500.000
حوزەیران	250,000	7,500,000	70.037	525,277,500.000
تەموز	250,000	7,750,000	70.599	547,142,250.000
کۆی ٧ مانگ		53,000,000		3,337,522,000.000

کۆی داهاتی نەوتی ٧ مانگی عێراق	
داهاتی نەوتی عێراق/دۆلار	39,688,900,382.68
داهاتی نەوتی ٢٥٠ هەزار بەرمیلی ڕۆژانەی هەرێم /دۆلار	3,337,522,000.00
کۆی داهاتی نەوت / دۆلار	43,026,422,382.68
کۆی داهاتی نەوتی عێراق / دینار	**62,388,312,454.89**

لە یاسای بوجەدا داهاتی نانەوتی بە ٢٠ ترلیۆن و ١٤٩ ملیار دینار دیاریکراوە، گەربێت و ئەم برە دابەش بکەین بەسەر مانگەکاندا ئەوا لە حەوت مانگدا داهاتە نانەوتییەکان دەکاتە ١١ ترلیۆن و ٧٥٣ ملیار دینار. بە زیادکردنی داهاتی نانەوتی بۆ داهاتە نەوتییەکان ئەوا داهاتی ئەم ٧ مانگەی سەرەتای ٢٠٢١ی عێراق دەکاتە ٧٤ ترلیۆن و ١٤١ ملیار دینار کە ڕێژەی ٥٧٪ ی خەرجی هەموو ساڵەکە پێک دەهێنێت. گەر نرخی نەوت تا کۆتایی ساڵ لەم ئاستەدا بمێنێتەوە ئەوا بەئاسانی ئەو کورتهێنانەی لەیاسای بوجەدا هاتووە پڕدەبێتەوە کە دیاری کراوە بە ٢٨ ترلیۆن و ٦٧٢ ملیار دینار.

داهاتی خەمڵێندراوی نانەوتی ٧ مانگی سەرەتای ٢٠٢١/ دینار	**11,753,600,532.33**
کۆی داهاتی نەوتی و نانەوتی	74,141,912,987.22
کۆی بوجەی عێراق لە یاسای بوجەی ٢٠٢١ دا	129,933,009,291.00
ماوەتەوە لە ٥ مانگدا پڕبکرێتەوە بە داهاتی نەوتی و نانەوتی / دینار	55,791,096,303.78
ماوەتەوە لە ٥ مانگدا پڕبکرێتەوە بە داهاتی نەوتی و نانەوتی / دۆلار	**38,476,618,140.54**
ماوەتەوە مانگانە بە داهاتی نەوتی و نانەوتی پڕ بکرێتەوە/ دۆلار	**7,695,323,628.11**